

HAKIJA

ELENIA VERKKO OYJ

HAKEMUS

Elenia Verkko Oyj on 8.12.2022 saapuneella hakemuksella hakenut Maanmittauslaitokselta lunastuslain (laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977) 5 §:ssä tarkoitettua lunastuslupaa pysyvien käyttöoikeuksien lunastamiseen voimansiirtojohtoa Jussinkangas–Ruukki 110 kV varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Siikajoen kunnassa. Lisäksi hakija pyytää Maanmittauslaitosta antamaan lunastuslain 58 §:n mukaisen ennakkohaltuunottoluvan voimansiirtojohtojohdon rakentamista varten tarvittavien alueiden ennakkohaltuunottoon. Hakemuksen kohdassa lupahakemuksen sisältö on epähuomiossa mainittu käsittelevänä viranomaisena valtioneuvosto, vaikka hakemus on osoitettu Maanmittauslaitokselle.

Elenia Verkko Oyj rakentaa hakemuksessa mainitun uuden voimajohtojohdon nykyisen voimajohtojohdon reitille. Samalla tarkistetaan nykyisen lunastusalueen ajantasaisuus ja päivitetään johtoalueen lunastus ja rakennusrajat vastaamaan nykyisiä käytäntöjä. Voimajohto liitetään Fingridin Siikajoen sähköasemalle, kuten nykyinen voimajohtokin on liitetty. Hakemuksen mukaan uusittavan voimajohtojohdon pituus on noin 2,1 km.

Uusittava Jussinkangas–Ruukki 110 kV voimajohto alkaa Fingridin Siikajoen sähköasemalta (kiinteistö 748-411-26-115 Siikajoen sähköasema) ja päättyy Elenia Verkko Oyj:n omistamalle Ruukin sähköasemalle (kiinteistö 748-418-4-220 Muuntoasema).

Hakemuksen mukaan uuden voimalinjan pylväsrakenteina käytetään pääosin harustettuja teräsputki- ja teräspylviä. Peltopaikoilla ja muissa erityispaikoissa käytetään tarvittaessa vapaasti seisovia pylviä.

Lunastuksen sisältö ja laajuus oikeuksineen ja rajoituksineen on esitetty hakemuksessa sekä sen liitteissä. Voimansiirtojohtojohdon sijainti on yleispiirteisesti esitetty hakemuksen liitekartoissa. Pylvästyypin- ja johtoaluepiirustukset ovat niin ikään hakemuksen liitteissä.

SUOSTUMUKSET, LAUSUNNOT JA SELVITYKSET

Hanke kohdistuu hakemuksen liitteenä olevassa maanomistusluettelossa lueteltuihin rekisteriyksikköihin. Lunastukseen suostuneet maanomistajat ovat niin ikään selostettu hakemuksen liitteissä.

Hakija on kuullut kiinteistönomistajia Siikajoen kunnassa 24.10.2022 järjestyksessä kuulemiskokouksessa 8 a §:n mukaisella menettelyllä.

Hakija on lisäksi pitänyt 24.11.2021 viranomaisneuvottelun, jossa on esitelty hanketta.

Lunastuslain 9 §:n mukaisesti hakija on pyytänyt lausunnot Siikajoen kunnalta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta, Museo ja tiedekeskus Luupilta (nykyisin Oulun museo- ja tiedekeskus) ja Energiavirastolta.

Siikajoen kunta on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa voimajohtohankkeesta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut lausunnossaan, että hankkeen vaikutuksista on laadittu asianmukainen ympäristöselvitys eikä ELY-keskuksella ole siihen huomautettavaa.

Lisäksi Ely-keskus on todennut, että alueella esiintyy alustavien tietojen mukaan happamia sulfiittimaita, joten huomiota tulee kiinnittää kaivumassojen käsittelyyn sekä purku- että rakennustöissä. Lisäksi menettely happamien sulfaattimaiden kohdalla tulee ohjeistaa riittävällä tavalla. Tarvittaessa voi pyytää tarkempaa ohjeistusta ELY-keskuksen vesistöyksiköstä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue on lausunnossaan todennut, että "voimajohdon suunnittelussa tulee huomioida, että voimajohdon pylväät eivät saa estää tai haitata maanteiden käyttöä. Kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Suunniteltaessa ja rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Liikenneviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018).

Johdon sijoittamiseksi tiealueelle tulee hakea sijoituslupa Pirkanmaan ELY-keskuksen lupapalveluista. Lupahakemuksessa tulee viitata tähän lausuntoon sekä asianumeroon POPELY/2404/2022."

Pohjois-Pohjanmaan liitto on lausunnossaan todennut että ”110 kV voima-
siirtoverkon saneeraushanke 2.3 km reittivälillä Jussinkangas –
Ruukki on Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen mukainen eikä ole risti-
riidassa suunnittelualueen maakuntakaavamääräysten kanssa. Hanke vah-
vistaa alueen sähkönjakelua ja siirtokapasiteettia. Pohjois-Pohjanmaan lii-
tolla ei ole huomautettavaa laaditusta suunnitelmasta.”

Oulun museo- ja tiedekeskus on lausunnossaan ilmoittanut, että ” Hank-
keella ei ole vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön. Pohjois-Pohjan-
maan museolla ei ole huomautettavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuripe-
rinnön osalta.”

Energiavirasto on lausunnossaan ilmoittanut, että ”johdon rakentamisessa
on kyse verkonhaltijan sähkömarkkinalain 19 §:n mukaisesta ylläpitotoi-
menpiteestä, joka ei edellytä lain 14 §:n mukaista hankelupaa.”

Hanketta varten on KV Ympäristökonsultointi Tmi laatinut ympäristöselvi-
tyksen, jonka mukaan ” Voimajohtolinjan eri vaihtoehtojen vaikutusalueilla
ei ole lainsäädännöllisesti arvokkaita ympäristökohteita tai muutoin suojel-
tuja tai merkittäviä luontokohteita. Voimajohdon kaivuutyöt voidaan toteut-
taa alueella muuttamatta ympäristölainsäädännössä mainittuja tärkeitä
elinympäristöjä ja vähentämättä uhanalaisten tai vaateilaiden lajien luon-
taista levinneisyyttä.”

Voimajohdon tilantarve on 26 metriä leveä johtokäytävä (johtoaukea) sekä
tämän molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet (26 m + 2 x 10
m = 46 m). Rakennusraja sijaitsee reunavyöhykkeen ulkoreunassa, 23 met-
rin päässä johdon keskilinjasta.

Voimajohto rakennetaan nykyisen voimajohdon paikalle ja sen nykyistä
lunastusaluetta mahdollisuuksien mukaan hyödyntäen. Hankkeen myötä
lunastusalue laajenee lähtökohtaisesti neljä metriä nykyisestä, kun nykyisin
johtoaukean leveys on 22 metriä eli 11 metriä johdon keskilinjan molemmin
puolin. Samalla rakennusraja siirtyy uuden johtoalueen reunaan, 23 metrin
päähen johdon keskilinjasta.

KÄSITTELYRATKAISU *Perustelut*

Lunastuslain 5.2 §:n mukaan Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaise-
maan lunastuslupan, kun lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasu-
verkoston tai muun näihin verrattavan yrityksen rakentamista varten ja lu-
nastuslupaa ei vastusteta tai kyseessä on yksityisen ja yleisen edun kan-
nalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole lunastuslain
5.2 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirret-
tävä asia valtioneuvostolle.

Kyseessä on voimansiirtolinjan lunastus eikä lunastuslupaa vastusteta. Lu-
nastuslupaa on haettu voimajohdon uusimishankkeen vuoksi.

Lunastuslain 5.2 §:n mukaan Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan lunastuslupan, kun lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan yrityksen rakentamista varten ja lunastuslupaa ei vastusteta tai kyseessä on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole lunastuslain 5.2 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirrettävä asia valtioneuvostolle.

Näin ollen Maanmittauslaitos katsoo olevansa toimivaltainen ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Päätös

Maanmittauslaitos on toimivaltainen lunastuslain 5.2 §:n perusteella ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslaki (603/1977) 5.2 §, 9.4 §

ASIAN RATKAISU

Perustelut

Yleistä

Lunastuslain 4.1 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla (vaihtoehtodellytys) taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle tuleva haitta on suurempi kuin siitä saatava hyöty (intressivertailuedellytys).

Yleisen tarpeen vaatimus

Lunastamisen perusedellytys on yleisen tarpeen vaatimus, joka perustuu lunastuslain 4.1 § lisäksi perustuslain 15 §:n omaisuudensuojasäännökseen.

Yleisen tarpeen vaatimuksen täyttymistä ei ole lunastuslain esitöissä tai oikeuskirjallisuudessa tarkasti määritelty vaan yleisen tarpeen edellytyksen täyttymisen on katsottu tapahtuvan tapauskohtaisella harkinnalla ottaen huomioon kunakin ajankohtana vallitsevat olosuhteet ja arvostukset ja näiden varassa muodostunut käytäntö. Yleinen etu ei kuitenkaan ole sama kuin julkinen käyttö, eli yleinen etu voi täytyä myös muulloin kuin julkisyyhteisölle lunastettaessa.

Toisaalta, vaikka lunastaja olisikin yksityinen yhteisö, tulisi lunastuksen tarkoituksen liittyä yhteiskunnan tehtävistöön. Ollakseen yleisen tarpeen vaatimaa, lunastuksen tulisi hyödyttää joko suoraan tai välillisesti epäluukuista ihmisjoukkoa, ei vain tiettyä pientä ihmisryhmää.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva voimanjohto on suurjännitelinja (110 kV).

Maanmittauslaitos toteaa, että tässä lunastushankkeessa lunastuslain 4.1 §:n mukainen yleisen tarpeen edellytys täyttyy.

Vaihtoehtoedellytys

Vaikka lunastus olisikin yleisen tarpeen vaatima, ei lunastuslupaa silti saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla.

Ajatus vaihtoehtoedellytyksessä on, ettei lunastusta saa liioitella vaan on käytettävä maanomistajan oikeusasemaan mahdollisimman vähän puuttuvaa keinoa, jolla lunastuksen tarkoitus kuitenkin voidaan saavuttaa.

Vaihtoehtoedellytys lunastuksissa voi vaatia näyttöä siitä, että lunastaja on ensin pyrkinyt toteuttamaan hankettaan vapaaehtoisin keinoin eli sopimuksin. Oikeuskirjallisuudessa on kuitenkin katsottu, että väylämäisissä hankkeissa sopimista ei kuitenkaan vaadita, koska neuvottelevien osapuolien suuri lukumäärä voi aiheuttaa huomattavia vaikeuksia sopimiselle sekä lunastusmenettelyllä voidaan taata asianosaisten yhdenvertainen kohtelu. Näin ollen väylämäisissä hankkeissa lunastuksen tarkoitusta ei yleensä voida vapaaehtoisin keinoin saavuttaa yhtä sopivasti kuin lunastamalla (kts.KHO 5443/2016).

Maanmittauslaitos katsoo, että haetut käyttöoikeuden rajoitukset ovat tämän tyyppisille hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lunastuksen tarkoitusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla ja lunastuslaissa mainittu vaihtoehtoedellytys täyttyy.

Intressivertailuedellytys

Lunastusta ei saa lunastuslain 4.1 §:n mukaan toimeenpanna, jos sen haitta yksityiselle edulle on suurempi kuin sen tuottama hyöty yleiselle edulle.

Yleiselle edulle tuleva hyöty on todettu arvioitaessa sitä, onko hanke yleisen tarpeen vaatima.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yksityiselle edulle tulevaksi haitaksi ei voida laskea lunastuksen aiheuttamia suoranaisia taloudellisia menetyksiä, koska ne korvataan täyden korvauksen periaatteella lunastustoimituksessa. Mahdollinen yksityiselle edulle tuleva haitta on jotain muuta. Lunastuskorvaus muodostuu kohteen- ja haitankorvauksesta sekä vahingonkorvauksesta sen mukaan kuin lunastuslaissa säädetään. Hakemuksen liitteissä tai lausunnoissa ei ole tullut esille sellaisia haittoja, joita ei lunastuskorvauksena korvattaisi.

Maanmittauslaitos katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle mahdollisesti koituva haitta.

Johtopäätökset

Maanmittauslaitos katsoo lunastettavan hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima eikä sitä voida panna toimeen yhtä sopivasti muilla keinoilla ja sen yleiselle edulle tuoma hyöty on suurempi kuin sen yksityiselle edulle tuotama haitta on.

Näin ollen lunastusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät ja lupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Ennakkohaltuunottolupa

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, voi hakija saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa. Hakija on hakemuksessa pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä, koska uusi voimalinjan rakentamisen on tarkoitus ajoittua vuosiin 2024-2025.

Lunastuksen kohteen vahvistaminen lunastustoimituksessa

Maanmittauslaitos katsoo, että kyseessä on nauhamainen väylälunastus, eikä lunastettavan käyttöoikeusalueen yksityiskohtainen osoittaminen ole lunastusluvassa tarpeen. Lunastuksen kohde jätetään vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Elenia Verkko Oyj:lle luvan hakemuksessa tarkoitetulla tavalla lunastamalla rajoittaa käyttöoikeuksia pysyvästi.

Lunastettavat käyttöoikeuden rajoitukset on todettu tämän asiakirjan kohdassa "Myönnetyt oikeudet".

Hankkeen toteuttavalla taholla on selvilläolovelvollisuus muissa laeissa (mm. muinaismuistolaki, luonnonsuojelulaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maantielaki, vesilaki) olevista määräyksistä, asetetuista rajoituksista ja vaatimuksista alueen käytölle ja ne on otettava huomioon hankkeen toteutuksessa. Sama koskee myös eri viranomaisten ohjeita ja määräyksiä.

Hakijalle myönnetään lunastuslain 58 §:n mukainen lupa ennakkohaltuunottoon.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Tässä päätöksessä mainittujen oikeuksien lunastamisen toimeenpano samoin kuin korvausten käsittely tapahtuu lunastuslain mukaisessa lunastustoimituksessa. Lunastustoimitus laitetaan vireille viran puolesta mahdollisimman pian.

Sovelletut lainkohdat:

Mm. lunastuslaki 4 §, 10 §, 58 §

MYÖNNETYT OIKEUDET

Jussinkangas–Ruukki 110 kV voimajohdon pituus on noin 2,1 kilometriä. Johtoaukean leveys on 26 metriä.

Voimajohdon tilantarve on 26 metriä leveä johtokäytävä (johtoaukea) sekä tämän molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet (26 m + 2 x 10 m = 46 m). Rakennusraja sijaitsee reunavyöhykkeen ulkoreunassa, 23 metrin päässä johdon keskilinjasta.

Voimansiirtojohtoa varten tulee lunastettavaksi seuraavanlainen kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojja tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväiden rakenteita, etäisyys luettuna ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla, jonka leveys on kaksikymmentäkuusi (26) metriä ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 23 metriä lähemmäksi johtoaukean keskilinjaa.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Näiden supistusten kautta varataan johdon omistajalle seuraavat johdon rakentamisen, käytön, tarkastamisen, kunnossapidon, korjaamisen ja uusimisen vuoksi tarpeelliset oikeudet kiinteistöjen käyttöön:

- 1) Oikeus pystyttää ja pitää johtoaukealla voimansiirtojohto pylväineen, johtoköysineen sekä voiman- ja tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen.
- 2) Oikeus suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla sekä suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille.
- 3) Oikeus pitää johtoaukea vapaina puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapittoon.
- 4) Oikeus poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu.
- 5) Oikeus sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) Oikeus merkitä ne reunavyöhykkeellä sijaitsevat ja erityisestä syystä myös johtoaukean ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa vuoksi saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Oikeus johdon omistajan lukuun työskenteleville henkilöille jalan tai ajoneuvoilla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ja käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen lopussa.

Maanmittauslaitos

Allekirjoitettu sähköisesti
Reijo Hautamäki
Vastuualuepäällikkö

Allekirjoitettu sähköisesti
Timo Laitinen
Maanmittausinsinööri (DI)

JAKELU

Elenia Verkko Oyj
Siikajoen kunta
Kiinteistönomistajat
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Oulun museo- ja tiedekeskus
Energiavirasto

Valitusosoitus

Päätöksen tiedot

Maanmittauslaitoksen 23.1.2024 antama päätös lunastusluvasta, asiainumero MML 129983/03 04/2022.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Pohjois-Suomen hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu
Puhelin: 029 56 42800
Faksi: 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Aukioloaika: ma-pe klo 8:00-16:15

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaanti-päivää ei lueta määräaikaan. Lunastettavan omaisuuden omistajalla ja käyttöoikeuden haltijalla, joka ei ole kirjallisesti suostunut lunastukseen, määräaika valituksen tekemiseen alkaa siitä, kun päätös on luovutettu vastaanottajalle tai kun vastaanottaja on ilmoittanut vastaanottaneensa päätöksen. Mikäli päätöstä lunastettavan omaisuuden omistajalle ja käyttöoikeuden haltijalle, joka ei ole kirjallisesti suostunut lunastukseen, ei voida toimittaa todisteellisena tiedoksiantona, toimitetaan päätös yleistiedoksiantona ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta maanmittauslaitoksen verkkosivuilla. Muutoin, jollei muuta näytetä, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>